

ARTHUR CHRISTIANSEN fot.

Han og Hun af Rødhovedet And (*Netta rufina*),
Nakskov Indrefjord 4. Maj 1948.

MINDRE MEDDELELSER

Rødhovedet And (*Netta rufina* (Pallas)) tager til i Nakskov Indrefjord.

Under et Besøg paa Lolland omkring 1. Maj 1948 havde jeg bl. a. Lejlighed til at bemærke den Rødhovedede And (*Netta rufina*) Tiltagen i Nakskov Indrefjord. Mindst 30 Par kunde ses hver Dag spredt ud over Indrefjordens Vandflader eller søgende Føde langs Rørkanterne, meget iøjnefaldende og ikke særlig sky. Til Trods for at de er Dykænder, foretrækker de nemlig at snadre eller "staa paa Hovedet" paa lavt Vand frem for at dykke paa dybere Steder. Paa Land kommer de ikke saa ofte, mest om Formiddagen og mest paa flydende Rørdynger o. l. Udover Rivalisering mellem Hannerne og lejlighedsvis Parringsleg saa jeg ingen Yngleforberedelser, men tvivler ikke om, at de fleste Par havde til Hensigt at yngle, idet de var ret stedfaste og tilsyneladende havde delt Omraadet imellem sig. Arten har aabenbart faaet solidt Fodfæste i

Indrefjord, og det tør vel haabes, at den nu vil begynde at brede sig til andre passende Steder. Det er utvivlsomt Reservatets Oprettelse 1938, der har begunstiget dens Indvandring og Trivsel som Ynglefugl; som bekendt blev Ynglen konstateret første Gang 1940 (se E. PETERSEN, D. O. F. T. **37**, 1943, p. 60). — Hannerne syntes at være noget i Overtal, Forhold omtrent 4 til 3, nemlig ca. 40 Hanner og 30 Hunner. For en Del kan det vel skyldes, at enkelte Hunner overses paa nogen Afstand eller er beskæftiget med Redebygning, men Forholdet kendes jo endnu mere udpræget hos f. Eks. Taffeland og Troldand; begge disse Arter var talrigt tilstede, og en halv Snes Taffelandrikker rivaliserende om samme Hun var et dagligt Syn. Troldand er endnu ikke konstateret ynglende.

Af de andre Ænder var Graaand (*Anas platyrhynchos*) talrig og Skeand (*Spatula clypeata*) alm., Krikand (*Anas crecca*) og Atling (*Anas querquedula*) et Par hist og her, enkelte Pibeænder (*Anas penelope*) og Gravandepar (*Tadorna tadorna*) søgende Føde; Spidsand ikke iagttaget. 18 rugende Knopsvaner (*Cygnus olor*) kunde jeg se med Kikkert i Rørbræmmerne, desuden et halvt Hundrede ikke-ynglende i Flok paa Vandet. Hættemaagernes (*Larus ridibundus*) store Koloni Syd for Anlægget var borte, spredt i flere Kolonier Syd om Fjorden. Toppet Lappedykker (*Podiceps cristatus*) var talrig parvis. Sorthalset Lappedykker (*Podiceps nigricollis*) endnu i Flokke, saaledes 63 i en enkelt Flok 25. 4. vest for Jernbanebroen. Af Rødhalsset Lappedykker (*Podiceps griseigena*) kun 1 Par. Blishøns (*Fulica atra*) og stedvis Rørhøns (*Gallinula chloropus*) talrige, medens Vadefugle var yderst smaat repræsenteret, naar Viben (*Vanellus vanellus*) undtages. En halv Snes Brushaner (*Philomachus pugnax*) trak rundt og søgte forgæves en passende Kampplads. Enkelte Par Mose-terner (*Chlidonias nigra*) saas fra 4. Maj.

ARTHUR CHRISTIANSEN.

Sen Forekomst af Mursejler (*Apus a. apus* (L.)).

Den 11. November 1947 iagttog jeg ved Sct. Josef Søstrenes Noviciat, Strandvejen, lidt Syd for Tuborg Havn en Mursejler (*Apus apus*). Fuglen fløj over Strandvejen i nordvestlig Retning (Kl. 13⁵⁵). Iagttagelsen er en af de seneste, der er

gjort her i Landet om Efteraaret. Der skal dog i denne Forbindelse henvises til en Iagttagelse d. 17. November 1918, ogsaa i Høllerup, meddelt af Hr. E. PETERSEN i D. O. F. T., **25**, 1931, p. 135. — Det er mig imidlertid ikke bekendt, at der i Efteraaret 1947, saaledes som i 1918, forekom Mursejlere i større Antal gennem alle Efteraarets Maaneder indtil November.

RASMUS HENRIK REEH.

Foraarsforekomst af Sortspætte (*Dryocopus martius* (L.)).

Da jeg den 25. Marts 1948 foretog Iagttagelser af Trækket ved Nordøstsjælland Nordkyst 4 km NV. for Helsingør ved Teglstrup Hegn, kom en Sortspætte (*Dryocopus m. martius* (L.)) Kl. 10⁴⁵ flyvende i nordvestlig Retning lige i Skovkanten langs Strandvejen til Hornbæk. Jeg forfulgte den til Fods og saa, hvorledes den gentagne Gange satte sig i lodret Stilling op ad Grenene i Løvskovens Udkant paa den sydlige Side af Strandvejen uden at lade sig afficere af Skærtorsdagens livlige Biltrafik.

Efter at have siddet i Ro en kort Tid fløj den et Stykke ud over Vandet, maaske 50 m, vinkelret paa Kysten mod NØ., og jeg troede, den vilde sætte over til Sverige, paa samme Maade som man om Efteraaret har set Sortspætter flyve ud over Sundet mod Danmark fra Falsterbo. Den vendte imidlertid om og fløj mod SØ., kom kort efter lige hen over mit Hoved paany mod NV., men satte derefter endelig Kursen mod SØ. langs Skovkanten og Strandvejen, saa langt jeg kunde følge den i Kikkerten, vel henved 1 km. Jeg søgte at følge den op, men saa den trods store Anstrengelser ikke mere.

Dens Flugt var skovskadeagtig, langsom og lidt baskende, med det karakteristisk løftede Hoved og stærkt splittede Halefjer. Stemmen hørtes ikke. Der saas intet videre rødt paa Hovedet trods god Belysning, som f. Eks. lod mig iagttage Øjets hvidlige Farve.

Vejret var let skyet med stiv Kuling fra NV. Der foregik en Del Træk af Musvaager (50 Stk. ialt i Løbet af Formiddagen) mod NØ. og af Hulduer (*Columba oenas*), Hedelærker (*Lullula arborea*) og Bogfinker (*Fringilla coelebs*) mod NV. samt en Del spredt Kragefugletræk.

Sortspættens stærke Uro og Omstændighederne iøvrigt

lader formode, at den inden længe vilde forlade Landet til den nærliggende Svenskekyst, og det er min Opfattelse, at kun den kraftige Blæst har holdt den tilbage, da den gjorde Tegn til at ville følge Musvaagernes Rute til Sverige.

De fleste af de senere Aars Iagttagelser af Sortspætte falder om Efteraaret og om Vinteren; se f. Eks. SALOMONSEN, D. O. F. T. **42**, 1948, p. 29.

Dog foreligger der i Meddelelser om mindre almindelige danske Fugle i Videnskabelige Meddelelser fra Dansk naturhistorisk Forening i København, **90**, 1930-31, p. 445 ff., Oplysning om, at en Sortspætte d. 24. Marts 1930 blev skudt ved Gilbjerg. Denne Fugl har formentlig ogsaa været paa Vej til Sverige. Datoen for Iagttagelsen er i denne Forbindelse bemærkelsesværdig, for saa vidt som den kun ligger een Dag tidligere end den ovenfor meddelte Iagttagelse, og sammenholdt giver de to Forekomster et Fingerpeg om det Tidspunkt, paa hvilket de Sortspætter, der om Vinteren har opholdt sig i Danmark, vender tilbage til Ynglepladserne i Sverige.

RASMUS HENRIK REEH.

Sortspætte (*Dryocopus martius* (L.)) i Nordsjælland.

Ved en Ekskursion til Nordsjælland d. 4. 4. 1948 blev en Sortspætte (*Dryocopus martius*) hørt særdeles tydeligt paa Odinshøj ved Ellekilde; desværre lykkedes det ikke at faa den at se.

Ved en Ekskursion d. 11. 4. 1948 hørte Magister SINDING og Undertegnede Sortspætten flere Gange i Teglstrup Hegn.

C. A. BLUME.

Nyheder fra Rold Skov.

Hejre (*Ardea cinerea*): Mindst 4 Unger, fundet den 25. 5. 1948 i en Rede i 13-14 Meter høj Granbevoksning i Nordenden af Distriktet (Afd. 5) (Skovfogedassistent P. GROVE-NIELSEN).

Efter CHR. KRÜGERS Afhandling (D. O. F. T. **40**, 1946, p. 216) skulde det formentlig være Danmarks nordligste Hejrerede.

En Skovløber meddeler i denne Forbindelse, at han for et Par Aar siden havde set en anden Hejrerede.

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula minor*): I en 2½ Meter høj Douglasgran fandtes den 2. 6. 1948 (af Skovfogedelev ERIK NIELSEN) en Dompaprede med 2 Æg.

I Haven til Mosskovgaard ses for Tiden flere Dompapper, og formentlig finder vi en eller flere Reder med det første.

Halemejse (*Ægithalos c. caudatus*): Den 24. 5. 1948 fandtes en Halemejserede i en ca. 1½ Meter høj Rødgran i Afd. 36 (Skovfogedassistent P. GROVE-NIELSEN). Ungerne var næsten flyvefærdige.

JENS HVASS.

Overvintrende Gravænder (*Tadorna tadorna* (L.)).

En ret stor Flok Gravænder (*Tadorna tadorna*), vel et Halvhundrede Stykker, har overvintret ved Hofmansgave i Aar (1947-48). Størstedelen af Tiden holdt de til i det nordvestlige Hjørne af Odense Fjord, men sommetider forsvandt de for nogle Dage og slog sig da, efter hvad der er blevet mig meddelt, ned langs Kysterne af den nordlige Del af Hindsholm.

N. O. HOFMAN-BANG.

Broget Fluesnapper (*Ficedula h. hypoleuca* (Pall.))

som Jordruget.

I Somren 1947 fik jeg forevist en meget interessant Redeplacering af en Broget Fluesnapper (*Ficedula h. hypoleuca*), som jeg ikke har hørt eller læst tilsvarende om før. Det var i en Villahave i Hareskovby, hvor et Par havde bygget Rede paa en Stenhøj under en storbladet Plante og rugede paa 5 Æg. Der kom desværre ingen Unger paa Vingerne; antagelig har Ejerens store Schäferhund været Skyld deri.

OLE SØNDERHOUSEN.

ANMELDELSER

K. G. WINGSTRAND: Blodparasiter av malariatyp anträffade hos orre. Skogsfågelproblemet från en ny synsvinkel. — Skandinavisk Veterinär-Tidskrift 1947, p. 542—547. Uppsala 1948.

Ved Undersøgelse af Urfugle fra et Distrikt i Sverige, hvor der i de senere Aar var paavist en betydelig Tilbagegang i Antal af denne Art, fandtes i alle Eksemplarerne Parasitter i Blodet hørende til samme Gruppe som dem der fremkalder Malaria. De paagældende Parasitter (*Leucocytozoon*) er især farlige for Ungfugle, der efter at have faaet deres første Infektion ofte paadrager sig en akut Sygdom, der i mange Tilfælde er dødelig. Overlever imidlertid Fuglen Infektionens Virkninger, gaar Sygdommen over i et kronisk Stadium, der ikke synes at genere Fuglen særligt.